

06-
@gmail.com

Geachte College van Gedupeerde staten van Gelderland.

Als inwoner van de wijk de Bogen Nijkerk en lid van bestuur de Stichting duurzaam en leefbaar Nijkerk mijn visie ten aanzien van het plaatsen van de windmolens, zoals beschreven in: 'Zienswijze Onderzoek agenda Milieu voor windbeleid en RES' zaaknummer 2022-005244 is het volgende.

Het is mijn zienswijze dat de Provincie het plaatsen van industriële windturbines in het zoekgebied C, De Flier, in Nijkerk niet mogelijk moet maken.

Dit omdat: In de NOTITIE REIKWIJDTE EN DETAILNIVEAU Duurzame verbinding A28 wordt gesproken over windturbines met een met een hoogte van 160 meter en rotordiameter van 160 meter en hiervoor zijn zoekgebieden vastgesteld. In het rapport is veel aandacht voor de natuur en dieren. Echter de mens als bewoner op 400 a 500 meter afstand niet.

Er wordt vervolgens een MER opgesteld de zogenoemde milieueffect rapportage, die kijkt naar de effecten van bijvoorbeeld windmolens op de gezondheid van omwonenden.

Mijn vraag hierbij is: Wordt in het MER slechts uitgegaan van **theoretisch rekenmodellen en simulaties**, of worden hierin ook de ervaringen van eerdere soortgelijke projecten meegenomen?

In het NRD (tabel 5.2) wordt gesproken over: **2 Richtafstanden die zijn gehanteerd in de ruimtelijke analyse naar windturbines voor de gemeente Nijkerk.** Daar wordt uitgegaan van de vuistregel "400 meter van de woonbebouwing" In het rapport van Arcadis staat "Uit ervaring blijkt dat bij deze afstaand aan de geluid- en slagafstand kan worden voldaan".

Als we afgaan op **echte ervaringen van echte bewoners** geef ik graag het voorbeeld van Windpark Spui in de gemeente Hoeksche Waard. Daar werden in maart 2019 vijf windturbines geplaatst **op een afstand van nog geen 500 meter van twaalf huizen.** De geluidshinder van de turbines was zo groot dat inmiddels zes van de twaalf gezinnen zijn verhuisd.

Veelgehoorde opmerkingen van initiatiefnemers van windmolenparken zijn: "Geluidsoverlast valt allemaal best wel mee, tegenwoordig worden windmolens steeds stiller." "Er wordt uitgebreid onderzoek gedaan naar de impact op omwonenden, we houden ons daarbij aan de geldende normen." etc.

In de praktijk blijkt dat veel van de ontwikkelde windparken zich inderdaad aan de 'gemiddelde normen' houden (die volledig achterhaald zijn, en totaal niet berekend op de industriële turbines van hedendaags), maar de échte impact op de omwonenden wordt stelselmatig genegeerd.

Graag citeer ik de ervaringen van de daadwerkelijke omwonenden aan het woord.
Mensen die écht meemaken wat de impact is op de leefomgeving van échte mensen.

Ik citeer: "Vanaf windkracht 5 is het hier een oorlogsgebied".

"Je slaapt niet meer, je kunt niet meer in je tuin werken, je vlucht direct naar binnen"

"50 decibel is normaal, 70 decibel is niet ongebruikelijk"

Overige vragen en onduidelijkheden:

HORIZON VERVUILING: ?

- Verrommeling en/of witte schimmel vanwege een contrasterend uiterlijk in vergelijking met de omliggende architectuur: Het voorgestelde project wordt beschouwd als lelijk of te grootschalig. Ook kan er schaduwhinder ontstaan richting de omgeving, als gevolg van een verschil in bouwhoogte: slagschaduw(RIVM, 2008). Met slagschaduw wordt bedoeld dat de zon achtereenvolgens "niet en wel" door een wiek wordt bedekt. Door dit effect ontstaan er lichtvariaties die mensen als hinderlijk kunnen interpreteren. Slagschaduw treedt dus op als de zon op de ronddraaiende wieken schijnt. Verschijnselen die hierdoor kunnen ontstaan zijn bijvoorbeeld zeeziekte of in een extreem geval een epileptische aanval. Het volgende negatieve aspect bevat de lichtschittering die ontstaat als de zon wordt weerkaatst op de rotorbladen. Op de moderne windturbines komt dit echter niet meer voor vanwege de anti-reflectie laag die wordt aangebracht op de rotorbladen. Daarnaast kunnen de knipperende lichtbakens 's nachts als erg hinderlijk worden ervaren.

GELUIDHINDER : ?

- Bij deze turbines is het aerodynamische, ruisachtige geluid van de wieken of rotorbladen hoorbaar. Dit geluid is echter sterk afhankelijk van de snelheid van de wieken(dus windsnelheid). De geluidssterkte kan daarom dus sterk variëren. Er is erg veel regelgeving beschikbaar omtrent het windturbinegeluid, waarbij voor elke afstand een bepaald niveau van geluidsvervuiling is toegestaan. Geluid is de meest negatieve factor die mensen hebben ten aanzien van windmolenparken. Slaapgebrek is een erg veel horende klacht onder de mensen. Uit onderzoek blijkt echter dat het geluid van windturbines geen invloed had op problemen met in slaap vallen (van den Berg et al, 2008). Als mensen na het inslapen wakker werden werd dit wel positief gerelateerd aan het geluid van windturbines. Een toename aan het geluidsniveau hing samen met een grotere kans op wakker worden. Daarnaast is een andere klacht van omwonenden het ontstaan van laagfrequent geluid. Met dit geluid worden frequenties beneden de 100 à 200 hertz bedoeld. Laagfrequent geluid is echter slecht waarneembaar omdat de waarneemdrempel met afnemende frequentie sterk toeneemt (RIVM, 2008). Het is zeker dat windturbines laagfrequent geluid produceren, maar het is niet zeker welke gevolgen dit heeft voor de omwonenden. Er zijn onderzoekers die beweren dat het kan leiden tot verschillende ziekten zoals bijvoorbeeld Vibro-Acoustic Disease (Alves-Pereira, 2007).
- Trillingen in de grond voor mens en dier, bij voorbeeld de Mol, en de "Molshoop"die wordt gezien als geluidswal.

Geluidshinder in relatie tot een eerdere discussie uit 2018: Geluidswal de Bogen & het open gat naast Duinkerken, waar een stuk geluidswal is weggehaald.

- Met uw collega's maar zoals jullie omschrijven in stuk D10020556 pag 10. "A28 bestaande hinderbron";
- er is wel een discussie geweest met Geert de Bruin & Wim Oosterwijk van de gemeente Nijkerk in met als laatste communicatie in oktober 2018;
- bent u hiervan op de hoogte?;

Deze krijgt nu een causaal verband met het vernieuwde knooppunt Hoevelaken, naar 2x4 rijstroken & langs Nijkerk 2x3.

Ik zie wel mogelijkheden voor een hogere geluidswal met zonnen panelen er op. Zie ook de voorbeelden uit het rapport, In de NOTITIE REIKWIJDTE EN DETAILNIVEAU Duurzame verbinding A28. (blz. 31) Hierdoor kan een rustig beeld worden verkregen met duurzame opwek van energie.

Waarbij ook wordt gesproken over een kansrijke locatie Nulder nauw blz. 85/86.

VEILIGHEID : ?

- Windturbines worden geplaatst onder toezicht van bevoegde instanties en volgens veiligheidseisen, en moet elk jaar deskundig worden nagekeken. Toch blijft er natuurlijk de kans dat er iets misgaat tijdens de levensduur van een windturbine. Voorbeelden hiervan zijn ijsafzetting op de rotorbladen(kan naar beneden vallen), en er kan mastbreuk optreden na bijvoorbeeld een blikseminslag. Daarnaast kan de rotor zelf naar beneden vallen of weggeslingerd worden. De kans op een dergelijk ongeluk is echter klein (eens per 500 turbinejaren), maar bij een windmolenpark met 10 turbines zal er statistisch gezien 1 keer per 50 jaar iets voorvallen. De kans dat een gebouw of een persoon wordt getroffen is echter nog weer kleiner. Er zijn echter voldoende veiligheidseisen die in acht moeten worden genomen bij de planning van een windmolen, waardoor de kans op een ongeluk erg klein is. Daarnaast kan er worden gekeken naar de effecten van een windmolenpark op verschillende dieren. Het is bijvoorbeeld bekend dat vleermuizen omkomen door de drukverschillen nabij een windmolenpark. Daarnaast komen er allerlei andere vogels om door het feit dat ze een klap van een rotorblad. De grootte van de vogelpopulatie rondom het betreffende plangebied zal zodoende steeds verder afnemen. Er komen namelijk ook steeds minder vogels bij (door sterfte bij de ouders).

DALING WONINGWAARDE : ?

- Woningen nabij ongewenste ruimtelijke ontwikkelingen worden minder aantrekkelijk voor potentiële kopers. De gederfde opbrengst van [onroerende voorheffing/ onroerendezaakbelasting](#) zal soms, maar niet altijd, worden gecompenseerd door de nieuwe belastinginkomsten van het betreffende NIMBY-project.
(de daling in de WOZ-waarde van een huis in het plangebied. Door de komst van een windmolenpark zal de waarden van huizen in de omgeving van de windmolens gaan dalen. Het gebied wordt namelijk minder aantrekkelijk. Huizen in het plangebied worden onverkoopbaar, en zodoende heeft de komst van een windmolenpark een drukkend effect op de WOZwaarde).

- Verlies van een dorpsgevoel: Ruimtelijke initiatieven die resulteren in de instroom van nieuwe inwoners, zoals realisatie obstakels, langs recreatieve groenstrook, park de Bogen / de Terrassen worden vaak gezien als oorzaak van de verandering van het karakter van een gemeenschap.

Enz. enz. enz.

PUNT VAN DISCUSSIE :

- ***Het gaat ook om DEMOCRATIE & GRONDRECHTEN : (lees : eerdere arrest d' Oultremont) de overheid mag de rondrechten en EU wetgeving bij de aanleg van windmolenparken niet schenden?***

IS DE JURISPEDENTIE NADER UITGEZOCHT : ?

- Profitregeling (Berenschot, 2011) Indien er gekeken wordt naar de afstand waarbinnen mensen wonen ten opzichte van een windmolenpark kan er een verschil worden aangebracht. Bij mensen die binnen ongeveer 800 meter van de molen wonen is er mogelijk meer sprake van een bepaalde mate van hinder dan voor mensen die er verder bij weg wonen. De grens waarbinnen dit gebeurd is altijd onderhevig aan discussie. De afstand tot de windmolen heeft zodoende een direct invloed op je leef- en woonomgeving. Het behoort daarom tot de mogelijkheden om mensen binnen een bepaalde afstand tot het windenergieproject een bepaalde profitregeling aan te bieden.

UPDATE 8-10-2020

Dat heeft te maken met recente uitspraken van het Europese hof dat milieuregels voor windmolenparken in Vlaanderen en Wallonië van tafel veegde. Er moet een nieuw onderzoek komen naar geluid, slagschaduw en veiligheid van de 'reuzen'. In Nederland is de situatie volgens De Lange niet anders. „De normen in Nederland voor windmolens zijn niet geijkt of gevalideerd. We doen eigenlijk maar wat.”

De Europese rechters zijn steeds duidelijker, zegt hij. „Bouwbesluiten mogen alleen worden genomen als de gezondheid van burgers wordt beschermd of verbeterd”, legt De Lange uit. „Dat geldt ook voor de persoonlijke gezondheid van omwonenden. Bij een verslechtering zou een windmolenpark er niet mogen komen. Nu brengen de turbines schade toe, zoals slaapstoornissen. Dat ze dit met geld willen compenseren, is de verkeerde richting. Je moet de schade voorkomen. Ik verwacht daarmee dat Nederland te klein is voor windmolens.”

Het Hof van Justitie van de EU heeft op 25/6/2020 een uitspraak gedaan over de toepassing van SMB richtlijn 2001/42/EU. Het Europees Hof bevestigt dat windmolenparken naar Europees recht vallen onder de SMB RL 2001/42/EU waarin ook de VN Verdragen van Aarhus en Espo zijn geïncorporeerd.

Het arrest van 25 juni 2020 bevestigt tevens dat de Klimaatrichtlijnen 2018/1999/EU en 2018/2001//EU waarin de Parijse Klimaatakkoorden zijn verwerkt dwingend vastleggen dat alle voorafgaande milieuriichtlijnen van de EU in acht genomen moeten worden.

Het EU Hof zegt dat windmolenparken die in strijd met deze richtlijnen zijn besloten en ook die aangelegd worden onwettig zijn in België. Het Unierecht geldt voor alle lidstaten. Ook voor Nederland dus.

De besluitvorming m.b.t. het windmolenpark De Monden is in strijd met de EU richtlijnen.

Op 25 juni 2020 is een uitspraak van het EU Hof gepubliceerd over de windmolenwetgeving in Vlaanderen, die ook van belang is voor Nederland, met name de windmolenparken in Nederland.

Het arrest is tot stand gekomen door inspanningen van onze Belgische samenwerkingspartners van Leefbare Energie Vlaanderen (LEV). Het Democratisch Energie Initiatief werkt intensief samen met hen.

De juridische actie van het Democratisch Energie Initiatief heeft een lange voorgeschiedenis. Al vanaf 2013 is de overheid er door ons op gewezen dat de overheid de grondrechten en EU wetgeving bij de aanleg van windmolenparken niet mag schenden. De overheid heeft zich niet aan de EU richtlijnen gehouden.

Het DEI had een werkconferentie met Diederik Samsom op 3 juli, waar hij erkende dat de verdienmodellen in de energietransitie kapitalistisch en niet sociaaldemocratisch zijn en dat de besluitvorming in de energie transitie veel democratischer en meer *bottom up* moet. Ook bespraken wij het recente arrest van het EU Hof van 25 juni jl. over de verplichtende uitvoering van milieurichtlijnen. Waar o.a. de lidstaten België, Nederland op alle bestuursniveaus een loopje mee nemen. Met ons vond Samsom dat er bestuurlijke waarborgen moeten komen aan de voorkant van de besluitvorming voor de toepassing van de EU richtlijnen. In plaats van dat burgers achteraf met rechtszaken de besluitvorming moeten aanvechten en corrigeren.

Daar concentreert zich onze juridische actie nu op.

Het arrest van het Europees Hof van 25 juni 2020 bevestigt dat windmolenparken naar Europees recht vallen onder de SMB RL 2001/42/EU waarin ook de VN Verdragen van Aarhus en Espo zijn geïncorporeerd.

Het arrest van 25 juni 2020 bevestigt tevens dat de Klimaatrichtlijnen 2018/1999/EU en 2018/2001//EU, waarin de Parijse Klimaatakkoorden zijn verwerkt, dwingend vastleggen dat alle voorafgaande milieurichtlijnen van de EU in acht genomen moeten worden.

In het EU milieurecht vallen windmolenparken en zonneweides onder de milieurichtlijnen. Het staat dus onomstotelijk vast dat de SMB richtlijn 2001/42/EU door de lidstaten – en dus ook de lagere overheden – moet worden nagevolgd. De Nederlandse overheden laten dit, evenals de Belgische, na. In Vlaanderen probeert het in paniek geraakte bestuur de tik op de vingers van het EU Hof te omzeilen met noodwetgeving.

De juridische acties die wij uitvoeren met advocaat Peter de Lange hebben tot doel dat de EU richtlijnen (alsnog) worden nageleefd. Met in dit stadium het speerpunt op een aantal windmolenparken in de Veenkoloniën. En daar de werkzaamheden van in aanbouw zijnde parken stil te doen leggen.

Rechtsoverweging 89 van dit nieuwe arrest van het EU Hof – de hoogste rechter in de EU geeft daarvoor grond:

"Die nietigverklaring zou volgens de in punt 83 van het onderhavige arrest aangehaalde beginselen ook moeten plaatsvinden indien blijkt dat de uitvoering van het windturbineparkproject al is gestart of zelfs al is afgerond."

Omdat evenmin als in Vlaanderen, waarover deze uitspraak gaat, bij de noordelijke en vele andere windmolenparken in Nederland vooraf onderzoek, dat vereist is o.g.v. EU-wetgeving, is gedaan naar de milieu- en gezondheidseffecten, kan het nalaten daarvan zwaarwegende consequenties in de zin van inroepen van nietigheid van de besluiten hebben en opent de uitspraak de mogelijkheid tot het inroepen van schorsing van in uitvoering zijnde of gerealiseerde parken.

Het EU Hof trekt in de uitspraak de lijn door van het eerdere arrest d' Oultremont, waaraan de Raad van State tot nu toe voorbij is gegaan.

In onze ogen kan de Nederlandse rechter met dit arrest van het EU-Hof nu niet meer de juridische omissies bij de besluitvorming van windmolenparken negeren. Wij gaan dat nu toetsen. Het kan een lange juridische strijd worden. Het gaat niet alleen om de overlast en onnut van windturbines. Het gaat vooral ook om democratie en grondrechten!

voorbeeld WOB Drentse zaak:

<file:///C:/Users/edward/Downloads/bijlagen+bij+besluit+op+wob-verzoek+over+planvorming+bouw+of+exploitatie+windturbines.pdf>

GETALLEN & WAARDEN :

Binnen een bij die regeling te bepalen termijn aan de waarde van ten hoogste 47 dB Lden en ten hoogste 41 dB Lnight op de gevel van gevoelige gebouwen en bij gevoelige terreinen op de grens van het terrein.

Waar het gaat om het geluid van windturbines is het gezamenlijk vermogen?

een belangrijk criterium dat bepaalt of de betreffende turbines onder de normstelling in artikel 3.13 van het Activiteitenbesluit vallen. Bij een groter vermogen dan 15 megawatt is er sprake van vergunningplicht en is het regime van de handreiking Industrielawaai en vergunningverlening van toepassing.

Overzicht slagschaduw?

Een gevel met ramen mag niet meer slagschaduw ontvangen dan 17 dagen per jaar. En niet meer dan 20 minuten per dag. Dagen met heel korte slagschaduw hoeven niet te worden berekend. Bijvoorbeeld bewolkte dagen.

Er staan in Nederland veel windmolens van 50 meter hoog. Ze zijn niet erg effectief, (dit is uit eerder onderzoek rond de A28 langs Nijkerk gebleken) Waar zijn de stukken?,

Die kun je volgens Jan de Laat zonder problemen op een afstand van 500 meter van een woonwijk plaatsen. Maar zodra ze hoger worden, moet je de afstand vergroten. Daar wordt in Nederland nog geen rekening mee gehouden.

In Denemarken en enkele andere landen hebben ze wel een stelregel die betrekking heeft op de hoogte: de afstand tot de bebouwde kom is ongeveer 10 keer de hoogte van de turbine. Dus als er turbines gepland staan met een hoogte van 150 meter, dan moet de afstand tot de bebouwde kom 1500 meter zijn. (Zie ook Jurisprudentie uitspraken Hoger raad),

dat het laagfrequente geluid van een windmolen alsmaar doorgaat. In tegenstelling tot het geluid van wegen en fabrieken, waar het 's nachts doorgaans rustiger is?

Op den duur leidt last van laagfrequent geluid volgens audioloog De Laat tot concentratieverlies. En omdat mensen zich druk maken over de windmolens, kunnen ook daaruit klachten ontstaan. Onderzoeken? Laagfrequent geluid horen sommige mensen als een bromtoon en anderen voelen vooral de trilling. Het feit dat de turbines krachtiger worden, zal volgens de audioloog voor meer klachten zorgen.

Een turbine maakt bij harde wind veel meer lawaai. Zo kan het dat je dagenlang enorme overlast hebt, maar dat het gemiddelde nog ruim onder de norm blijft.

Windmolens produceren gemiddeld 47 decibel, het geluid van een vaatwasser, maar ze creëren ook infrasoon geluid. Deze onhoorbare prikkeling van de zintuigen in het middenoor kan een gevoel van zeeziekte oproepen. Plus slapeloosheid, concentratieverlies en hoofdpijn veroorzaken. Zijn advies, gebaseerd op een eerste literatuuronderzoek twee jaar geleden: bewaar een veilige afstand van 10 keer de as-hoogte van een windmolen. Dat zou in IJburg neerkomen op 1,35 kilometer.

Kortom:

Wij zijn erg geschrokken van de plannen en hebben weinig vertrouwen in de betrokkenheid van de gemeente Nijkerk in de betrokkenheid bij haar inwoners.

Hoe gaat u dit repareren? Wat zijn de alternatieven?

Het anderhalf jaar vooronderzoek beantwoordt nog te weinig vragen, Hoe gaat u al de vervolg onderzoeken en betrokken bewoners in 14 maanden realiseren?

Tot slot is er een heel traject met de gemeente Nijkerk geweest met klankboordgroepen enz. Ook zijn er tussen de 200 en 300 zienswijze ingediend.

Neemt de provincie deze zienswijze ook mee in hun keuze?

Ik vertrouw erop u hiermee mijn zorgen voldoende te hebben toegelicht.

Mvg,

